

Usnesení

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců Mgr. Jana Kašpara a JUDr. Ing. Viery Horčicové žalobce: **Občanské sdružení Pro Hanspaulku**, se sídlem Matějská 2370/2, Praha 6, zast. JUDr. Ondřejem Tošnerem, advokátem, se sídlem Slavíkova 1568/23, Praha 2 proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, za účasti: **České vysoké učení technické v Praze**, Zikova 4, Praha 6, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 1. 2011 čj. S-MHMP 926116/2010/OST/No, k návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě

t a k t o :

Žalobě se přiznává odkladný účinek.

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 6 (dále jen stavební úřad) ze dne 20. 7. 2010 čj. MCP6 0465357/2010. Tímto rozhodnutím stavební úřad změnil územní rozhodnutí ke stavbě „Revitalizace objektu Jugoslávských partyzánů 1580/3 – 1. fáze, k. ú. Dejvice“, přičemž změna spočívá především v umístění přístavby budovy Institutu informatiky a kybernetiky ČVUT o 3 podzemních podlažích a 14 nadzemních podlažích.

Žalobce v žalobě navrhl, aby jí soud přiznal odkladný účinek. K tomu uvedl, že realizace stavby by přinesla zhoršení rázu daného místa a narušení hodnot v území. Tato změna poměrů a uspořádání kvality území by po zahájení a v průběhu realizace stavby, resp. dokonce v případě jejího dokončení, již byla nevratná.

Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě uvedl, že tímto rozhodnutím nemůže být způsobena škoda žádnému účastníku územního řízení, protože neopravňuje stavebníka k žádné stavební činnosti.

Osoba zúčastněná na řízení (stavebník) uvedla, že s návrhem na přiznání odkladného účinku žaloby nesouhlasí, avšak svůj nesouhlas nijak blíže nerozvedla.

Městský soud v Praze o podaném návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě uvážil takto:

Podle ust. § 73 odst. 2, 3 s.ř.s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky

rozhodnutí znamenaly pro žalobce nenahraditelnou újmu, přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem. Přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.

Zákon v citovaném ustanovení stanoví celkem tři zákonné předpoklady:

1. výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro žalobce znamenaly nenahraditelnou újmu,
2. přiznání odkladného účinku se nesmí dotknout nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a
3. přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem.

Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku je podle své povahy dočasným rozhodnutím, neboť platí do doby pravomocného skončení soudního řízení ve věci samé, a nelze proto proti němu podat kasační stížnost [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s., k tomu srov. rozhodnutí Ústavního soudu sp.zn. III.ÚS 156/05]. Z toho vyplývá, že při rozhodování o přiznání odkladného účinku žalobě soud nepřezkoumává v mezích žalobních bodů žalobou napadené výroky rozhodnutí, jak to musí činit při rozhodování ve věci samé (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), ale zjišťuje jen existenci uvedených zákonných předpokladů.

Přiznání odkladného účinku žalobě v řízení před soudem tak má povahu mimořádného opatření (neboť soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zrušeno zákonným postupem), přitom současně je však v některých případech výhradním prostředkem, jak lze dosáhnout toho, aby konečný úspěch žaloby nebyl jen formální, ale i faktický, tedy, aby ochrana poskytovaná veřejným subjektivním právům žalobce prostřednictvím institutu žaloby pro rozhodnutí správního orgánu byla včasná a spravedlivá.

Tvrdit a prokázat první z předpokladů pro přiznání odkladného účinku žalobě tj. že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro žalobce znamenaly nenahraditelnou újmu, je povinen žalobce, protože je to on, kdo se přiznání odkladného účinku domáhá svým návrhem (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), nestačí tak v návrhu toliko poukázat na možnost vzniku újmy. Vznik, a to nenahraditelné újmy, musí být v příčinné souvislosti s výkonem napadeného rozhodnutí či jiným právním následkem.

Vyvrátit žalobcem prokazovanou existenci tohoto předpokladu může žalovaný, neboť ten je účastníkem řízení, napadené rozhodnutí vydal a k návrhu na přiznání odkladného účinku se má vyjádřit (§ 73 odst. 2 s. ř. s.). Protože žalovaný jako orgán veřejné správy vykonává státní správu, je ve správním řízení povinen zajišťovat ochranu veřejného zájmu a přihlížet i k ochraně práv třetích osob, a proto může zpochybnit návrh na přiznání odkladného účinku i z důvodu nesplnění zbývajících dvou zákonných předpokladů, tj. že přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem.

Pokud jde o první podmínku, je třeba souhlasit částečně s žalovaným v tom, že ustálená rozhodovací praxe správních soudů dosud vycházela z předpokladu, že rozhodnutí o umístění stavby ještě samo o sobě neznamená nenahraditelnou újmu, neboť ta může případně vzniknout až stavebním povolením. Tato rozhodovací praxe však vycházela ze stavebního

zákona č. 50/1976 Sb. (dále jen starý stavební zákon). Za účinnosti zákona č. 183/2006 Sb. (dále jen nový stavební zákon) však nelze tyto závěry bez dalšího převzít, neboť oba tyto zákony se v některých rysech podstatných pro posouzení této otázky liší.

Předně je nutno souhlasit s žalobcem v tom, že nový stavební zákon podstatně zúžil rozsah staveb, které podléhají stavebnímu povolení a v mnohých případech je tak územní rozhodnutí, popř. územní souhlas v podstatě jediným veřejnoprávním aktem, který již bez dalšího opravňuje stavebníka zahájit stavbu. I v případě staveb, které stavebnímu povolení nadále podléhají, je pak nutno poukázat na možnost zkráceného stavebního řízení, kdy stavební povolení je v podstatě nahrazeno certifikátem autorizovaného inspektora (§ 117 nového stavebního zákona). Byť i úprava zkráceného stavebního řízení dává určité možnosti pro osoby, které by jinak byly účastníky stavebního řízení, hájit svá práva, která by jinak mohly hájit ve stavebním řízení, v případě občanských sdružení, jejichž předmětem činnosti je ochrana přírody a krajiny, je tato možnost spíše jen teoretická.

Další odlišnost oproti předchozí právní úpravě představuje ust. § 94 odst. 5 stavebního zákona, podle něhož dojde-li ke zrušení územního rozhodnutí po právní moci stavebního povolení nebo udělení souhlasu stavebního úřadu (§ 106 odst. 1), územní rozhodnutí se již nevydává. Vzhledem k tomu lze konstatovat, že v řadě případů by mohlo nepřiznání odkladného účinku žalobě proti územnímu rozhodnutí vést k tomu, že dojde k vydání stavebního povolení a následné zrušení územního rozhodnutí soudem by již bylo víceméně akademickým rozhodnutím bez faktického dopadu do právního stavu.

Soud proto uzavírá, že po účinnosti zákona č. 183/2006 Sb. již mohou v určitých případech právní následky rozhodnutí o umístění stavby (resp. zde jeho změně) znamenat nenahraditelnou újmu.

Pokud jde o možnost vzniku nenahraditelné újmy ve vztahu k občanským sdružením, která sama o sobě nemají přímo žádná práva a jejich žalobní legitimace vychází z ust. § 65 odst. 2 s. ř. s., v tomto ohledu již existuje poměrně jednotná rozhodovací praxe, že i v takovém případě je možno přiznat žalobě odkladný účinek, pokud hrozí nenahraditelná újma spočívající právě v závažném zásahu do právem chráněných zájmů, která tato občanská sdružení hájí, tj. jinými slovy řečeno je-li realizací stavby ohrožena ochrana přírody a krajiny.

V daném případě, jak již bylo uvedeno, je předmětem řízení umístění budovy o 14 nadzemních a 3 podzemních podlažích. Jde tedy o velmi rozsáhlou stavbu umístěvanou v území, které je podle územního plánu vymezeno jako území se zákazem výškových staveb. Mezi účastníky rovněž není sporu o tom, že se jedná o stavbu, která bude překračovat výškovou hladinu okolní zástavby, přičemž minimálně ve vztahu k sousedním stavbám bytovým se bude jednat o navýšení značné. Bez ohledu na to, zda umístění takové stavby je skutečně v rozporu s územním plánem (posouzení této otázky bude až předmětem rozhodnutí ve věci samé), je zřejmé, že se jedná o značně rozsáhlou stavbu, která bude představovat významnou změnu krajiny v předmětné lokalitě (navzdory tomu, že se jedná o stavbu umístěvanou v městské zástavbě). Soud proto uzavírá, že podmínka hrozící nenahraditelné újmy je v tomto případě dána.

Pokud jde o splnění druhé podmínky, soud nemá pochyby o tom, že přiznání odkladného účinku zasáhne do práv stavebníka, která na základě rozhodnutí o umístění stavby nabyt. Je však především na něm, aby tuto újmu specifikoval a alespoň rámcově doložil, tj. aby návrhu na přiznání odkladného účinku nějakým způsobem oponoval. Ač jej soud k vyjádření k tomuto návrhu vyzval, ten se omezil toliko na holé tvrzení, že s návrhem nesouhlasí.

Soud při úvaze o splnění této podmínky vzal proto do úvahy především skutečnost, že přiznání odkladného účinku žalobě neznamená úplné zastavení prací na přípravě předmětné stavby, neboť pochopitelně není na překážku pracím na přípravě projektové dokumentace pro stavební povolení, jednání s vlastníky okolních nemovitostí a dotčenými orgány státní správy o návrhu a je „pouze“ překážkou pro to, aby bylo vedeno stavební řízení a vydáno stavební povolení. Soud proto nedospěl k závěru, že by přiznání odkladného účinku žalobě znamenalo nepřiměřený zásah do práva stavebníka, která na základě žalobou napadeného rozhodnutí nabyt.

Pokud jde o splnění třetí podmínky, ze soudního spisu nejsou v této chvíli zřejmé žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že přiznání odkladného účinku by mohlo být v rozporu s veřejným zájmem, neboť ani žalovaný ani stavebník takové skutečnosti netvrdili a nedoložili. Naopak – jak bylo shora uvedeno – ve veřejném zájmu může být zabránění realizaci stavby, která zasahuje do veřejných zájmů, pokud by se ukázalo, že umístění takové stavby skutečně odporuje právním předpisům, jak tvrdí žalobce v žalobě.

Ze shora uvedených důvodů soud rozhodl, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení, a přiznal podané žalobě odkladný účinek.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení není podle § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s. kasační stížnost přípustná.

V Praze dne 8. června 2011

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu